

רשם זכויות מטפחים

3850/05 בקשות לרישום זכויות מטפחים מס'
3851/05
3852/05
3921/06

המבקש : דנציגר – משק פרחים "דן"
מושב משמר השבעה 50297
ת.ד. 24 בית דגן

נגד

המשיבה : "תעשיות ביולוגיות" בית העמק
שותפות רשומה 55-000349-5
על ידי ב"כ עוה"ד עודד ברי ו/או אניס קיס
ו/או רעות רחמים ו/או אסנת חביב-קדוש ו/או
ניר קריץ ו/או שי שנהר
עודד ברי ושות' משרד עורכי דין
מגדלי התאומים 2, רח' ז'בוטינסקי 35
רמת-גן 52511

בעניין : התנגדות לבקשות לרישום זכויות מטפחים

החלטה

תאור העובדות הנוגעות לעניין –

1. עניינה של החלטה בבקשות התנגדות לארבע בקשות לרישום זכות מטפחים שהגישה המשיבה לפי חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג – 1973 (להלן – החוק).
2. שלוש בקשות לרישום שהגישה המשיבה הוגשו בשנת 2005 על גבי שאלון שהיה קיים אותה עת. הבקשה שהוגשה בשנת 2006 הוגשה על שאלון שעודכן.

3. תמצית הבקשות שהגישה המשיבה –

א. בקשה מס' 3850/05 –
השם המוצע לזן – בראבו ;
הזן לא נמכר או הועבר בדרך אחרת ;
מוצא, קיום וריבוי הזן – ברירה מתוך זן או אוכלוסיית זריעים ;
תכונות הזן : צמח גבוה. פרח בינוני בצבע לבן, מטיפוס מלא ;
לא צויין זן היקש ;
הזן הדומה לזן שהוגש לרישום הינו "בריסטול פרי" ;
התכונה השונה בזן – עלווה יותר בשרנית וכהה, צימוח חזק, זויות יותר חדות, מבנה סככי ;
התבטאות הזן המוגש – ענף יציב, חזק ועבה, פרח מלא עם מרכז בהיר, לא בולט (7.5-8 מ"מ).
צויין כי לזן תפרחת אנטי נדבקת וכי הוא עמיד יותר לקמחון.

ב. בקשה מס' 3851/05 –
השם המוצע לזן – ויוו ;
הזן לא נמכר או הועבר בדרך אחרת ;
מוצא, קיום וריבוי הזן - ברירה מתוך זן או אוכלוסיית זריעים ;
תכונות הזן : צמח בינוני, פרח קטן בצבע לבן, מטיפוס מלא ;
לא צויין זן היקש ;
אין זן דומה לזן שהוגש לרישום, הזן הקרוב ביותר הוא הגר ;
התכונה השונה בזן – עם פרחים קצת יותר קטנים מהגר ובכמות הרבה יותר גדולה, התבטאות הזן המוגש – הרבה פרחים בגודל בינוני-קטן (6 מ"מ).
צויין כי הצמח עם הרבה הסתעפויות.

ג. בקשה מס 3852/05 –
השם המוצע לזן – טנגו ;
הזן לא נמכר או הועבר בדרך אחרת ;
מוצא, קיום וריבוי הזן - ברירה מתוך זו או אוכלוסיית זריעים ;
תכונות הזן : צמח גבוה, פרח גדול בצבע לבן מטיפוס מלא ;
לא צויין זן היקש ;
הזן הדומה לזן שהוגש לרישום הינו BLANCA NIEVAES ;
התכונה בה שונה הזן – פרח גדול יותר ;
תכונות ספציפיות נוספות – גבעול נוקשה, ענף גבוה, מבנה ספריי טוב, פרח לבן מלא בלי חור, הפרחים מרוכזים למעלה, אין לו סבך, קל לקטיפ ;
הזן חזק יחסית בתגובתו למחלות ומזיקים.
בילקוט הפרסומים ביום 19 בפברואר 2006 פורסמו הודעות בדבר הגשת הבקשות.

ד. בקשה מס' 3921/06
השם המוצע לזן רומבה ;
הזן לא נמכר או הועבר בדרך אחרת ;
מוצא, קיום וריבוי הזן – זריע, צויינו הורי ההכלאה, אחד מהם כ"לא ידוע";
תכונות הזן : צמח גבוה, פרח בינוני מטיפוס מלא בצבע לבן ; קוטר הפרח של רומבה
קטן ב-2 מ"מ מהפרח של זן ההיקש ;
תכונות ספציפיות נוספות – משקל וחוזק הענף וכן גודל הפרח ;
זן ההיקש שצויין הינו ALLEGRO ;
הזן הדומה לזן שהוגש הינו ALLEGRO התכונה בה הזן שונה – משקל וחוזק הענף
וכן גודל הפרח ;
התבטאות הזן הדומה – גבעול ישר ;
התבטאות הזן המוגש – גבעול נוקשה, ענף גבוה, משקל כבד ;
תכונות ספציפיות נוספות – פרח לבן עם מרכז בולט (6.5 מ"מ), קצב גידול בינוני,
זויות חדות.
בילקוט הפרסומים מיום 20 בנובמבר 2006 פורסמה הודעה על הגשת הבקשה.

4. המבקש הגיש, ביום 27 באפריל 2006 בקשות להתנגדות לבקשות מס' 3850/05, 3851/05,
3852/05 וביום 11 בינואר 2007 בקשה להתנגדות לבקשה מס' 3921/06. בקשות המבקש
הוגשו במועד הקבוע בחוק.
מאחר ובקשות המבקש להתנגדויות לבקשות כמו גם תגובות המשיבה לבקשותיו נסמכות על
טענות דומות החלטתי לדון בהן במאוחד.

עיקר טענות הצדדים

5. המבקש –

א. הזנים המבוקשים אינם כשרים לרישום ואינם זנים חדשים כהגדרתם בחוק. ככל
הנראה לפי הפרטים שנמסרו, הזנים שמבוקש רישומם אינם נבדלים באופן ברור מזני
גיפסנית ידועים ;

ב. הפרטים בטופס הבקשה חלקיים ומעורפלים ואינם מאפשרים התרשמות מספקת ;

ג. תחום הגיפסנית כיום רווי הרבה יותר ממה שהיה בעבר, בעוד שעד לאחרונה היה
פשוט יחסית להצביע על ייחודו, מוצאו וכיו"ב של זן גיפסנית שמועמד לרישום ביחס
לזנים ידועים, היום, הרבה יותר מבעבר, יש חשיבות רבה לפרטים המאפשרים לעמוד
על ייחודו הנטען של הזן המועמד לרישום, מוצאו וכיו"ב, והמבקש התריע על כך
בעבר.

ד. על המטפח לספק את מירב הפרטים המצביעים לכאורה על הייחוד והתכונות של הזן שלו בין היתר על מנת לייעל את תהליך הבחינה ולאפשר בחינה נכונה ומלאה לצרכי תהליך הרישום. אין לקבל בקשות במקרה של העדר פרטים מהותיים, ולכל הפחות להחזירם למטפחים להשלמת הפרטים החסרים, דבר המתבקש לאור הוראות סעיפים 15(ד) ו-21 לחוק.

ה. בשאלון לרישום הזן, בטופס הבקשה לרישום, בשאלות הנוגעות ל"מוצא, קיום וריבוי הזן" ענתה המשיבה תשובה חיובית בסעיף "ברירה מתוך זן או אוכלוסיית זרעיים" ללא פירוט נוסף.

קיים הבדל מהותי בין "ברירה מתוך זן" (מוטנט) ובין "ברירה מתוך אוכלוסיית זרעיים" (סלקציה). כל עוד לא תוקן טופס הבקשה לרשום כך שיפריד בין שתי האפשרויות יש לציין בטופס הבקשה איזה משתי האפשרויות היא הרלבנטית, ובכל מקרה יש לציין איזה זן או איזה אוכלוסיית זרעיים הם מקור הזן המבוקש לרישום.

ו. בסעיף המתייחס ל"תכונות הזן" ענתה המשיבה ב"ציונים" לא ברורים, במקום לציין ערכים מדידים וברי השוואה כגון גובה בס"מ, קוטר פרח במ"מ, צבע לפי טבלת RHS, דבר שאינו מאפשר התרשמות מספקת והתייחסות לתכונות הזנים המבוקשים. גם כאן מדובר בהעדר פרטים מהותיים יש לסרב קבל את הבקשות, ולכל הפחות להחזירן לשם מילוי כל הפרטים הרלבנטיים.

ז. באין פרטים חשובים ומהותיים אלה בטופס הבקשה ופרסום דבר הגשתה נאלץ המבקש להגיש התנגדות לבקשות אשר נראות לו חשודות מהנימוקים המנויים בסעיף 23(ב) לחוק, וזאת על מנת שיוכל לקחת חלק בתהליך בחינתה ולקבל מידע ופרטים מלאים אודותיה.

ח. הקפדה על אמיתות ונכונות הפרטים הנרשמים בספר הזכויות, ולשם כך בדיקה וחקירה מעמיקה של כל העובדות והפרטים הרלבנטיים ביחס לזנים לגביהם מבוקש הרישום, הינם חשובים ביותר להגנת על זכויות המטפחים.

ט. המבקש בקש לזמן נציג מטעמו למעקב אחר ניסויי שדה, השוואות ובחינות של הבקשות, לקבל העתקי כל תכתובת רלבנטית על מנת שיוכל להיערך כראוי להמשך הטיפול בבקשת הרישום ובהתנגדות, ככל שיידרש.

י. המבקש הצהיר כי אין בהתנגדות שהגיש כדי למצות את טענותיו וכי הוא שומר לעצמו את הזכות לשטוח טענותיו ולהגיש מסמכים, ראיות ופרטים נוספים אם וככל שיראה לנכון.

6. המשיבה -

א. התנגדויות המבקש אינן מתבססות על נימוק מהנימוקים המנויים בסעיף 23 לחוק ומשכך דינן להדחות.

ב. התנגדויות המבקש הינן כלליות, ללא כל פירוט, נשענות על כרעי תרנגולת, הינן חסרת טענות לגופו של עניין, סתמיות, קנטרניות וטורדנית ואין כל מקום לקבלן.

ג. קבלת התנגדויות סתמיות וכלליות אינה מגשימה את תכלית החוק.

ד. תוך הפניה לסעיפים 15, 20 ו-22 לחוק ובהסתמך עליהם - פרסום בקשות המשיבה ברשומות מעיד כי הבקשות מפורטות וכוללות את כל הפרטים שהן חייבות לכלול על פי חוק. הפרטים בטופסי הבקשות מלאים וברורים ומשכך דין טענות המבקש להדחות.

ה. אל למבקש לשים עצמו במקום הרשם, אין זה מתפקידו של המבקש לקבוע אם בקשה כוללת את כל הפרטים הדרושים על פי חוק אם לאו.

ו. ההתנגדויות נגועות בחוסר תום לב קיצוני מאחר וחלק מהבקשות לרישום זנים שהמבקש בעצמו מגיש מפורטות באותה מידה ואף פחות מבקשות המשיבה לרישום הזנים, וכראיה צרפה המשיבה לתגובתה את בקשת המבקש לרישום זן "דנגיפ39" (בקשה מס' 3848/05 מיום 26.10.05), ממנה עולה כי בקשת המבקש איננה כוללת את הפרטים אשר לטענתו הינם חיוניים ובלעדיהם אי אפשר לקבל את הבקשה לרישום זן.

ז. משהובהר כי בקשות המבקש לרישום זנים מפורטות במידה בה פורטו בקשות המשיבה, מנוע המבקש ומושתק מלהעלות טענות לפיהן בקשות המשיבה אינן מפורטות דיין.

7. הוראות החיקוקים הנוגעים לעניין -

חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג - 1973 (להלן - החוק) קובע, לעניין בקשה לרישום זכות מטפחים כלהלן -

20. (א) בקשה לרישום זכות מטפחים בספר הזכויות תוגש בדרך ובתנאים שנקבעו בתקנות ותכלול את אלה:

.....

(3) תיאור הזן ופרטים על הזן המטופח, לרבות פירוט תכונותיו;

ותקנה 1(ב)(3) לתקנות זכות מטפחים, התשל"ד-1974 קובעת לעניין תיאור הזן כי הבקשה תכלול:

"תיאור הזן, שמו של המטפח, ופרטים על הזן המטופח לרבות פירוט תכונותיו";

סעיף 15 לחוק קובע, לעניין הטיפול בבקשה -

"(ג) ראה הרשם כי הבקשה כוללת את הפרטים שהיא חייבת לכלול לפי חוק זה, יעבירנה למועצה לדיון ולהחלטה.

(ד) ראה הרשם כי בקשה אינה כוללת את הפרטים שהיא חייבת לכלול לפי חוק זה, יודיע למגיש הבקשה על הליקויים שבה; לא תיקן מגיש הבקשה, תוך זמן שנקבע, את הליקויים שהודיע לו הרשם עליהם — ידחה הרשם את הבקשה."

סעיף 16 לחוק קובע -

"(א) לצורך בדיקת בקשה תנקוט המועצה באמצעים הנראים לה, ובכלל אלה רשאית היא —

(1) להזמין בוחנים או מומחים אחרים לחוות את דעתם בשאלות מקצועיות;

(2) לבצע, בין בעצמה ובין על ידי בוחנים לפי בקשתה, עבודות מחקר, ניסוי או בדיקה הדרושים לשם קבלת החלטה; המבקש רשאי לעקוב אחר ביצוע ניסויים בשדה, בזמן, באופן ובתנאים שנקבעו;

(3) להעביר את פרטי הבקשה למוסד בין-לאומי לשם חיפוש חומר המאפשר בדיקה."

סעיף 22 לחוק קובע —

"(א) הוגשה בקשה לרישום זכות מטפחים והחליט הרשם להעבירה למועצה, יפרסם הרשם ברשומות, ובכתב עת מקצועי בשטח החקלאות, תוך 60 ימים מיום מתן החלטתו, הודעה שבה יפרט את אלה:

(1) שם המבקש;

(2) השם שמציע המבקש לזן שלגביו הוגשה הבקשה;

(3) תיאור הזן ופירוט תכונותיו, כפי שמסרם המבקש.

(ב) בכפוף להוראות חוק זה, רשאי הרשם לכלול בהודעה כל פרט

אחר שלדעתו ראוי להיכלל בה.

לעניין התנגדות לרישום זכות מטפחים קובע סעיף 23 לחוק כלהלן:

"(א) פורסמה הודעה לפי סעיף 22, רשאי כל אדם, תוך 90 ימים מיום פרסום ההודעה ברשומות, להגיש התנגדות מנומקת בכתב לרישום הזכות.

(ב) ואלה נימוקי התנגדות לפי סעיף זה:

(1) זכותו של המתנגד להירשם כבעל זכות המטפחים בזן הנדון עדיפה על זכותו של המבקש;

(2) הזן אינו עונה על הדרישות המנויות בסעיף 6.

(ג) התנגדות שאינה מתבססת על נימוק מהנימוקים המנויים

בסעיף קטן (ב) — ידחה אותה הרשם על הסף, על אף

האמור בסעיף 15. (ההדגשה שלי מ.ס.כ)

סעיף 6 לחוק קובע כי:

"זן כשר לרישום זכות מטפחים בו בספר הזכויות הוא זן שנתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא חדש;

(2) הוא אחיד במידה מספקת בתכונות היסוד שלו, כפי שצויינו בבקשה בהתחשב בשיטת הריבוי של הזן;

(3) תכונות היסוד שלו יציבות, ותיאורו ותכונותיו נשמרים אף לאחר ריבוי חוזר, ואם הטיפוח מהווה מחזור שלם — תכונותיו נשמרות בסיומו של כל מחזור.

סעיף 7 לחוק קובע מהו זן חדש, כלהלן:

"(א) זן חדש הוא זן השונה באופן ברור מכל זן אחר שהיה ידוע בעת שהוגשה הבקשה לרישום זכות מטפחים בו (להלן — היום הקובע).

(ב) בלי לפגוע בכלליות הוראות סעיף קטן (א), זן ייחשב כידוע אם הוגשה בקשה להענקת זכות מטפחים בזן או לרישום הזן במרשם רשמי של זנים במדינה כלשהי, ובלבד שהבקשה הסתיימה בהענקת הזכות או ברישום במרשם, לפי הענין.

(ג) זן ייחשב כחדש אף אם קודם שהוגשה הבקשה לרישום זכות מטפחים בו, נמכר או הועבר בדרך אחרת, על ידי מטפח הזן או בהסכמתו, חומר הריבוי או החומר המאוסף של הזן במשך תקופה שאינה עולה על —

- (1) בישראל — שנה אחת מהיום הקובע ;
- (2) מחוץ לישראל — בגפנים, בעצי יער, בעצי פרי ובעצי נוי — שש שנים מהיום הקובע, ובצמחים אחרים — ארבע שנים מהיום הקובע.

לעניין רישום זן קובע סעיף 24 לחוק :

”ראתה המועצה כי נוסה זן ונבדק, כי נתקיימו בזן התכונות המפורטות בסעיף 6, כי נבדקו כל חומר או ספרות מקצועית הנוגעים לזן שהומצאו למועצה כדין, וכי אין לקבל כל התנגדות שהוגשה, תורה המועצה לרשם לרשום בספר הזכויות זכות מטפחים בזן על שם המבקש, ומשרשם הרשם את הזכות יפרסם על כך הודעה ברשומות, הכל בכפוף לאמור בסעיף 25.”

דין

8. סעיף 23 (ב) לחוק מונה מהם נימוקי ההתנגדות לבקשה לרישום זכות מטפחים ומורה לרשם לדחות על הסף התנגדות שאיננה מבוססת על נימוק מהנימוקים הקבועים בחוק. המחוקק ייחד את נימוקי ההתנגדות לפי החוק לשני אלה :
- טענת המתנגד כי זכותו עדיפה על זכותו של המבקש ;
 - הזן אינו עונה על הדרישות המנויות בסעיף 6.

האם התנגדויות המבקש עונות על דרישות החוק –

9. המבקש איננו טוען כי זכותו עדיפה על זכותו של המבקש לפיכך יש לבדוק אם טענותיו מבססות את הנימוק השני הקבוע בסעיף 23 (ב) לחוק והוא - ”הזן אינו עונה על הדרישות המנויות בסעיף 6 לחוק, דהיינו – הזן אינו כשר לרישום כי הוא איננו חדש, אחיד ויציב בהתאם להוראות החוק.
10. עיון בטענות המבקש אינו מגלה טענת התנגדות ממשית, מבוססת, לפיה הזן אינו חדש אחיד ויציב. המבקש טוען כי **ככל הנראה, לפי הפרטים שנמסרו**, הזנים שמבוקש רישומם אינם נבדלים באופן ברור מזני גיפסנית ידועים – מבלי שהמבקש מפרט באיזה זני גיפסנית ידועים המדובר. את כלליות טענתו מנמק המבקש בכך שהפרטים בטופס הבקשה **חלקיים ומעורפלים ואינם מאפשרים התרשמות מספקת.**
11. יוצא איפה שהמבקש מבקש לשים עצמו, לצד המועצה, ככלי עזר, משקיף ובודק למועצה שתפקידה, לעניין זה, בהתאם לסעיף 24 לחוק, לראות, בטרם תורה לרשם לרשום זן בספר הזכויות, כי התקיימו התנאים לרישומה.

12. אין חולק על חשיבותו של הליך ההתנגדות לרישום זכות מטפחים. כבי הנשיא (בדימוס) ד"ר אי וינוגרד ב- בע"ש 248/95(ת"א) Fabio Perini S.P.A נ. Industrie Meccaniche. Alberto Consani S.P.A קבע לעניין התנגדות לפי חוק הפטנטים, התשכ"ז - 1967:

"הרשם אמור גם לשמור על טוהר הפנקסים, כך שלא יימצא פטנט רשום שאינו כשיר לקבל את הגנת המחוקק ובתי המשפט. תפקידם של הליכי ההתנגדות למתן פטנט נתפס כמתן מכשיר נוסף בידי הרשם לבחון את הבקשה לרישום פטנט, באופן שכל השאלות שבמחלוקת והראיות הרלבנטיות יוצגו בפניו, כך שלא יירשם פטנט שמן הדין היה שלא יירשם. לפיכך, הונהגה מדיניות ליברלית בהערת לבקשות הארכת מועד על ידי צד המתנגד לרישום הפטנט, אשר עונה, בעצם הגשת התנגדותו, לא רק על האינטרס העצמי שלו, כי אם גם על אינטרס הציבור בשמירת טוהר הפנקסים. הרשם נתפס, אם כן, כ"מפקד", אשר "חייליו" הם המתנגדים לרישום הפטנט, ואל לך להכשיל חייל במילוי תפקידו תוך הסתמכות על מענות וטענות פרוצדורליות".

בסופו של יום באותו עניין שהיה בפניו קבע כבי הנשיא (בדימוס) ד"ר וינוגרד, כי לאותה מדיניות ליברלית אין מקום כשמדובר בהארכת מועד לתשלום אגרה.

13. טענת המבקש כי באין פרטים חשובים ומהותיים בטופס הבקשה ופרסום דבר הגשתה נאלץ הוא להגיש התנגדות לבקשות אשר נראות לו חשודות מהנימוקים המנויים בסעיף 23(ב) לחוק, וזאת על מנת שיוכל לקחת חלק בתהליך בחינתה ולקבל מידע ופרטים מלאים אודותיה איננה מבוססת על נימוק מהנימוקים המנויים בסעיף 23(ב) לחוק ואינה יכולה לעמוד. לא בכדי קבע המחוקק, בסעיף 23 לחוק, מהן עילות ההתנגדות לבקשה באשר, התנגדות שאיננה מבוססת אלא נשענת על חשדות, אין בה כדי להואיל ולהאיר את עיני המועצה בבואה להחליט לעניין רישום זכות מטפחים, אלא להעמיד כאמור את המתנגד ככלי נוסף, צופה מן הצד ומבקר של החלטות המועצה. התנגדויות שאינן מפורטות ומבוססות, לא רק שדין להדחות בהתאם לסעיף 23(ג) לחוק אלא שכאמור גם אין בהן תועלת באשר אין בתוכן, במועד הגשתן, כדי לסייע לבחינת הזן.

14. סעיף 23(ג) לחוק טרם נבחן. עיון בהלכות שנפסקו ובספרות לעניין תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984 מעלה כי ההנחיה הכללית שיש לראות בה את המדיניות השיפוטית הרצויה, היא כי מחיקת תובענה או דחייתה על הסף "הן בגדר אמצעים הננקטים בלידת ברירה" ו"די בכך שקיימת אפשרות, אפילו קלושה, שעל-פי העובדות המהוות את עילת התביעה יזכה התובע בסעד שהוא מבקש, כדי שהתביעה לא תמחק בעודה באיבה" (אורי גורן סוגיות בסדר

דין אזרחי (מהדורה ששית) עמ' 141). ואולם במקרה שלפני **המדובר בהוראת חוק מפורשת** המורה לרשם **לדחות** את ההתנגדות על הסף – **"על אף האמור בסעיף 15"**.

15. סעיף 15 (ד) לחוק קובע -

"ראה הרשם כי בקשה אינה כוללת את הפרטים שהיא חייבת לכלול לפי חוק זה, יודיע למגיש הבקשה על הליקויים שבה; לא תיקן מגיש הבקשה, תוך זמן שנקבע, את הליקויים שתודיע לו הרשם עליהם - ידחה הרשם את הבקשה".

רואים אנו איפוא כי **המחוקק הורה לרשם**, בצורה מפורשת, לדחות על הסף התנגדות שאיננה מבוססת על הנימוקים הקבועים בסעיף 23(ב) לחוק, ושלל ממנו אפשרות לאפשר למתנגד, שהתנגדותו איננה נכנסת בגדר דרישות החוק לעניין ההתנגדות, לתקן את התנגדותו זאת בניגוד למתן אפשרות לתיקון כתב תביעה שאינו מגלה עילה (ע"א 796/89, עזבון המנוח שמואל חסיד ואח' נ' עזבון המנוח ברוך וכט ואח').

16. מעיון בסדרי הדין האזרחי, ד"ר יואל זוסמן (מהדורה שביעית – 1995), בעמ' 417 עולה, לעניין הבחנה בין דחייה על הסף מנימוק של חוק לעומת נימוק של עובדה, כי -

"העקרון הנכון הוא, איפוא, כי שיקול הדעת של בית המשפט קובע, ובית המשפט ישאל את עצמו, אם מוטב לברר תחילה אותו נימוק, בנפרד וללא קשר עם שאר העניינים שבמחלוקת, או אם רצוי להימנע מפיצול הדיון. הנימוק יכול שיהא נימוק של חוק או של עובדה. **היה נימוק של חוק – אפילו השאלה נכבדה ומסובכת – יטה בית המשפט יותר לדון בו, ולהשתמש בכוחו לדחיית תביעה על הסף, מאשר בעובדה, שאם סוף תביעה להדחות מנימוק של חוק, יהא בדחייתה "מלכתחילה", ללא גביית עדויות ובירור עובדות, משום קיצור דרך.** ואילו בנימוק של עובדה תהא השאלה, אם העובדות החשובות, לצורך הדיון בבקשה, הן פשוטות ובירורן יצריך זמן קצר בלבד, שאם לא כן, שוב אין טעם לפצל את הדיון".

(ההדגשה שלי מ.ס.כ.)

ראה לעניין זה דחייה על הסף בשל התיישנות (ע"א 4600/91 דבורה מוסקוביץ נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ) ובשל אי המצאת ערבויות כנדרש (ע"א 2877/92 סאלח עבד אל לטיף נ' מורשת בנימין למסחר ולבניה (קרני שומרון) בע"מ).

17. לעניין טענות המבקש הנוגעות להיות תחום הגיפסנית כיום רווי ועל כן יש חשיבות רבה לפרטים המאפשרים לעמוד על ייחודו הנטען של הזן המועמד לרישום, מוצאו וכיו"ב, **והתרעת המבקש על כך בעבר –**

הבקשות שהגישה המשיבה, שפורטו בסעיף 3 לעיל, דומות לבקשות אחרות שהוגשו למועצה ובכלל זה בקשת המבקש לרישום זן "דנגיפ39" (בקשה מס' 3848/05 מיום 26.10.05), שהמשיבה צרפה לתגובתה על מנת לבסס את טענתה שגם בקשת המבקשת איננה כוללת את הפרטים אשר לטענתה הינם חיוניים ובלעדיהם אי אפשר לקבל את הבקשה לרישום זן.

אין בטענה זו של המבקש כדי לבסס עילת התנגדות ומובן מאליו שאין במפורט בבקשות נשוא ההתנגדויות כדי למנוע מהמועצה לחקור, לדרוש, ולקבל כל מידע נוסף הדרוש לה לשם קבלת החלטה.

18. אני רואה לנכון להפנות לפסק דין שניתן על ידי נשיאת בית המשפט העליון, כב' השופטת בייניש (בש"א 6479/06 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' משה שנפ) בעניין הפעלת סמכות ל"דחייה על הסף" תוך התייחסות לעקרון תום הלב ממנו נגזר כי על בעלי הדין להפעיל את הזכויות והחייבים המעוגנים בכללי הפרוצדורה האזרחית בדרך מקובלת ובתום לב.

כב' השופטת בייניש קבעה כי:

"בית המשפט יפעיל את סמכותו למתן סעד בגין התנהלות דיונית חסרת תום לב בהתחשב במכלול השיקולים הרלוונטיים לעניין, ובהם שמירה על הגינות ההליך השיפוטי והגנה על התכליות המונחות בבסיס סדרי הדין מחד-גיסא אל מול זכות הגישה לערכאות וזכותו של בעל דין לקבל הזדמנות מלאה לבירור עניינו בבית המשפט מאידך גיסא. בבואו להכריע בדבר מתן סעד בגין שימוש לרעה בהליך השיפוטי, יאזן בית המשפט בין מכלול הזכויות והאינטרסים האמורים, בשים לב לכלל נסיבות העניין שבפניו ובהן: טיב ההתנהגות הנדונה של בעל-הדין – האם עלתה כדי התחכמות, תחבולה, שרירות לב, זלזול בבית-המשפט או הכשלת הצד שכנגד וההליך בכללותו; מצב נפשו של בעל הדין – האם השימוש לרעה בהליך השיפוטי נעשה בהיסח הדעת, מתוך טעות או רשלנות או שמא במתכוון; היקף ועוצמת הפגיעה בכללי הפרוצדורה הרלוונטים ובתקינות ההליך השיפוטי; וכן מידתיות הסעד המבוקש נוכח הפגיעה האפשרית בזכויותיו של בעל הדין".

בעניין שלפני ההתנגדויות שהגיש המבקש, על פניהן, ומתוך האמור בהן, אינן ממלאות אחר הנדרש בסעיף 23(ב) לחוק.

לא הייתי רוצה לחשוב שהגשת ההתנגדויות בניגוד לנדרש עולה עד כדי התחכמות ותחבולה, ואני נוטה לייחס זאת לעובדה שההתנגדויות הוגשו בידי המבקש ולא בידי עורך דין שאמון על הוראות הדין.

19. לאור כל המפורט לעיל, הואיל וההתנגדויות שהגיש המבקש אינן עומדות בדרישות סעיף 23(ב) לחוק, החלטתי לדחותן על הסף.

20. המבקש ישא בהוצאות המשיבה בהליך זה בסכום של 10,000 ₪.

21. על החלטה זו ניתן לערער, בהתאם לסעיף 86 לחוק, לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 30 יום מיום קבלתה.

ניתנה היום, כ"ז אייר, תשס"ז (15 מאי, 2007)

מיכל סגן כהן

רשם זכויות מטפחים